

Notat

Til: BYU, EHS og MOS
Fra: OVK
Dato: 1. feb 2016
Saksbehandler: Zeshan Shakar/Guri Vatn

FORSLAG TIL NY LØSNING FOR GEITMYRA SKOLEHAGER – INVITASJON TIL MØTE

Geitmyra skolehager er Oslos største skolehage og ligger sentralt plassert på Sagene. Området har fungert som skolehage siden tidlig på 1900-tallet. I dag benyttes området fortsatt som skolehage, i tillegg er det en del private parseller. Geitmyra Matkultursenter holder til på Geitmyren hovedgård (over gaten for skolehagene), og disponerer en parsell i skolehagene. Det er et stort potensiale for bedre utnyttelse og større bruk av skolehagene. I dette notatet redegjør OVK for forslag om å åpne opp deler av Geitmyra skolehager slik at flere skoler, aktivitetsskoler, barnehager og publikum generelt kan benytte seg av området. Notatet foreslår også mål for fremtidig bruk av skolehagen.

Fakta om området

Adresse: Kierschows gate 9

Eier: Oslo kommune

Tomten: 42 dekar stort inngjerdet skolehageområde mellom de sterkt trafikkerte gatene Kierschowsgate, Griffenfeltsgate (ring 2) og Uelandsgate.

Regulering: Friområde/skolehage

Bruk og bygningsmasse: Parsellhager, bl.a. skoleparseller. Området benyttes i dag til skolehage, forvaltes av Utdanningsetaten og er regulert til friområde. I det nordøstre hjørnet av Geitmyra ligger en gammel løkkebygning som er oppført på Byantikvarens gule liste. Dette huset er benyttet som kommunal bolig av bydel St. Hanshaugen. Bebyggelsen på selve skolehageområdet er begrenset til et par paviljonger, noen boder for de enkelte skolene, en kontorbrakke, veksthus, samt noen driftsbygninger fra 1980-tallet. I dag brukes skolehagen av 17 skoler og 10 barnehager, det er 150 parseller, 350 fruktrær og er genbank for frukttrær. Skolehagen er et møtested for lokale ildsjeler og foreninger som Geitmyra Hønselag, Geitmyra Parsellhagelag og Geitmyra Birøkerlag.

Politisk historikk

Bystyret vedtok i møte 25.08.2004, sak 341/04, at *"Bystyret ber byrådet legge frem en sak om utvikling på Geitmyra parsell- og skolehage. Hovedfokuset skal holdes på dagens bruk"*.

På bakgrunn av saken ble det opprettet en arbeidsgruppe bestående av EBY, Utdanningsetaten, Friluftsetaten og bydelene Sagene og St. Hanshaugen, i tillegg til brukere av området. Arbeidsgruppen kom frem til noen prinsipper for fremtidig bruk, arealfordeling og reguleringsformål for området.

I bystyresak 402/26.10.2005 ble det bl.a. vedtatt prinsipper for fremtidig bruk av Geitmyra parsell- og skolehage. Området ble anbefalt fortsatt benyttet som skolehage. Det ble videre lagt opp til at skolehagedriften kunne suppleres med parselldyrking for privatpersoner og organisasjoner. I tillegg ble det bedt om at det skulle reguleres inn en barnehage i tråd med bydel St. Hanshaugens behov for flere plasser. Barnehagereguleringen ble avsluttet før den var ferdig, da det ble avdekket

flere forhold knyttet til forurensning og støy. Fylkesmannen var også skeptisk til å omregulere friareal og det ville også være nødvendig å fremskaffe erstatningsareal, slik at dagens regulering til friområde fortsatt gjelder. Det må utredes nærmere om den foreslåtte bruken vil komme i konflikt med dette, men det ser ikke slik ut.

Det skulle videre legges opp til en mulighetsvurdering med sikte på å gjøre området mer tilgjengelig for flere, samt en gjennomgang av ressursituasjonen. Daværende Friluftsetaten gjorde en mulighetsvurdering med sikte på å gjøre området mer tilgjengelig enn i dag. Mulighetsvurderingen ser ikke ut til å være fulgt opp i vesentlig grad.

I bystyremelding om urbant landbruk som ble fremmet i 2015 av det forrige byrådet (og trukket tilbake av nåværende), het det blant annet at: *Oslo kommune videreutvikler Geitmyra skolehage til et kompetansesenter for skolehagevirksomhet.*

Geitmyra matkultursenter og anbuds konkurranse

I 2009 ble det arrangert en åpen anbuds konkurranse i regi av Kulturetaten med sikte på å etablere et matkultursenter for barn på Geitmyren gård. Gården tilhører Kulturetaten.. Andreas Viestad og hans Geitmyra matkultursenter vant anbuds konkurransen. En 20-årig leiekontrakt med kommunen kom på plass. Finansiering og drift sikres gjennom bl.a midler fra private og offentlige aktørers kjøp av undervisningstjenester. Geitmyra Matkultursenter er en ikke-kommersiell stiftelse som tilbyr opplæring i matkultur, landbruk, økologi og miljø, særlig rettet mot barn og unge. Geitmyra Matkultursenter disponerer Geitmyren gård på Norde Gravlund, i tillegg til en parsell i Geitmyra skolehager..

Geitmyra matkultursenter har allerede et bredt samarbeid med Osloskolen, men ønsker å utvide dette samarbeidet og nå ut til enda flere elever. De ønsker blant annet å etablere et besøksdrivhus, en naturfagssti, en historisk hage, et honninghus med birøkt, et kompost- og innsektshotell og være et kompetansesenter for urban dyrking. Planene om utvidelse innebærer at de har behov for en større andel av Geitmyra skolehages areal enn den ene parsellen de i dag disponerer. OVK mener forslaget er interessant, men dersom planene skal realiseres må kommunen sikre likebehandling gjennom en offentlig anskaffelse. Det kan være andre aktører som har interessante forslag for utviklingen av Geitmyra skolehager.

Mål for Geitmyra skolehager.

I byrådserklæringen legges det vekt på urban dyrking, byøkologi og tilgang til skolehager. OVK foreslår å knytte dette opp mot en utvikling av Geitmyra skolehage, hvor målene er å:

- Skape en skolehage for det 21. århundre
- Heve kompetansen i dyrking, mat og helse og naturfag hos barn og unge
- Skape et ressursenter for urban dyrking
- Skape en integreringsarena
- Bevare arts mangfold
- Bevare en viktig grønn oase i Oslo
- Være et lokalt møtested

Forslag til ny løsning for Geitmyra skolehager

Til tross for at det er regulert som friområde fremstår Geitmyra skolehager i dag som lukket. Både kommunen selv og Geitmyra Matkultursenter har ønsket å videreutvikle området. Byrådet har en

målsetting om at alle grunnskoler i Oslo skal få mulighet til å bruke skolehager. Skal denne målsettingen nås er det nødvendig å øke kapasiteten også i eksisterende skolehager. OVK ser videre at flere av de byøkologiske ambisjonene i byrådserklæringen kan realiseres i en fornyet Geitmyra skolehage.

OVK mener det er et betydelig potensial for å gjøre Geitmyra skolehager mer åpent og tilgjengelig enn det er i dag, slik at flere skoler, aktivitetsskoler, barnehager og publikum generelt kan benytte seg av området. OVK foreslår at det fremmes et byrådsnotat hvor en søker tilslutning til å starte et arbeid for å åpne opp Geitmyra skolehager. Arbeidet skal munne ut i en åpen anbudskonkurranse der ulike aktører kan fremme forslag til løsninger for bedre utnyttelse av området. Forslagene vil måtte møte visse forhåndsbestemte kriterier, som at de skal bidra til at flere barn og unge kan benytte seg av skolehagene og støtte opp under læring og kompetansemålene i relevante fag.

OVK anbefaler at det innledes en lignende prosess som den som ble gjennomført for Geitmyra gård i 2009. Oslo kommune bidrar ikke med økonomiske midler til drift eller utvikling, men gjør deler av Geitmyra skolehager tilgjengelig for eksterne aktører og vil kunne kjøpe undervisningstjenester, slik det i dag gjøres av Geitmyra matkultursenter. De private parsellhavernes areal holdes utenfor anbudskonkurransen. OVK anbefaler videre at Utdanningsetaten får ansvaret for å lede arbeidet, utrede muligheter/utfordringer og holde anbudskonkurransen. I tillegg skal UDE lede en arbeidsgruppe med representanter fra berørte etater og bydeler.

I forkant av et byrådsnotat ønsker OVK å invitere berørte byrådsavdelinger til et felles møte for å avklare mål og organisering for en ny løsning for Geitmyra skolehager, slik at dette kan innarbeides i byrådsnotatet.